

Nyhetsbrev

NCFF - med framtiden i sikte!

På basen av erfarenheter från de gångna årens verksamhet vidareutvecklas nu NCFF. Den bygger på den strategiska inriktningen att främja god hälsa, goda levnadsvanor, lärande och utveckling. Detta gör vi inom tre kompletterande områden: Kunskapsförmedling – utbildning, Kunskapsuppbyggnad - forskning och utveckling, och Samverkan och innovation.

Det är av stor vikt att investera i barns hälsa, vilket är betydelsefullt för hälsoutvecklingen under hela livsförloppet och för att motverka den sociala ojämlikheten i hälsa. Barn och ungas hälsa är ett prioriterat område inom folkhälsopolitiken. Vi verkar för en helhetssyn på sambandet mellan fysisk aktivitet, goda matvanor samt barns och ungdomars lärande och utveckling. Det gör vi att lyfta fram och betona samspelet mellan fysisk aktivitet, matvanor, hälsa och lärande i allt vårt arbete, på vår hemsida, i nyhetsbrev, på konferenser och mötesplatser samt i vår skriftserie. Grunden ligger i ett hälsofrämjande perspektiv.

Regeringen har gett skolverket i uppdrag att genomföra insatser för en förstärkt elevhälsa. Den nya skollagen anger ett tydligt perspektiv på denna verksamhet, som främst skall vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsan skall stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. För detta skall det för medicinska, psykologiska och psykosociala insatser finnas tillgång på skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. För att möjliggöra detta har regeringen aviserat statsbidrag till personalförstärkningar inom elevhälsan och uppdrag till Skolverket att erbjuda utbildningsinsatser och utveckla stödmaterial samt föreslå en modell för att följa kvaliteten på och tillgången till elevhälsa. NCFF hoppas på att kunna bidra i denna utveckling.

Skolverket har också fått andra viktiga uppdrag, som att stödja skolor stödja skolans utveckling av ämnet idrott och hälsa. Här kommer externa utbildningsanordnare ges möjlighet att bidra till kollegial utbildning för att bättre kunna möta dagens barns och ungdomars behov och intressen inom området.

Det är positivt att dessa frågor aktualiseras och att satsningar gör för att stärka skolans viktigaste resurs vid sidan av barn och unga den pedagogiska personalen. Det är av stor betydelse att skolan för förutsättningar att vara en hälsofrämjande arbetsplats – den är ju den största i Sverige.

Vi har nu påbörjat planeringen inför nästa Rikskonferens för hälsosamt lärande, som genomförs vid Örebro universitet 11-12 april 2012. Har du tankar och idéer för denna stora satsning här av dig till oss på NCFF. Vi söker samarbetspartner och kontakt med alla som på olika sätt kan hjälpa oss att bidra till utvecklingen av framtidens bästa skola.

Charli Eriksson, föreståndare för NCFF
och professor i folkhälsovetenskap

Innehåll

Aktuellt från NCFF 2

Tips på sysselsättning
under loven! 2

Utvärdering av Idrottslyftet
- mer och fler..... 2

Fritidshemmens dag 8 maj .. 3

Pågående tillsyn av skolmaten
runt om i Sverige 4

Världens första digitala
idrottsdag!..... 4

Nytt verktyg ska förbättra
skolmältiden!..... 4

Vilka blir Sveriges bästa
skolkockar?..... 5

Äntligen en bibel för
förskolekockar! 6

Hur blir man smart?
Nobelmuseet stimulerar
elevers idéer! 7

Föräldrars stress påverkar
barnets vikt 8

Kunskapsmöjligheter i svenska
fritidshem..... 8

Negativ självbild blir ett hinder
för ungas läsframgång..... 8

Barns självrapporterade
hälsa 8

Hälsosamtal som metod att
främja barns och ungdomars
hälsa 9

Övrigt..... 9

Aktuellt från NCFF

Prisutdelning på Fredricelundsskolan!

Den 30 mars gör NCFF ett besök till Fredricelundsskolan i Karlstad för att dela ut förstapriset i förra årets utmaning "Gå och cykla till skolan".

Det planeras för fullt inför "Gå och cykla till skolan 2012". Utmaningen kommer att pågå under samma period i år dvs. från september till och med oktober. Skolor som vill delta i årets utmaning kommer kunna anmäla sig från den 7 maj på NCFF:s hemsida www.ncff.nu.

Har ni några frågor eller funderingar kring utmaningen så kontakta Camilla Bergholm, tfn 019-311138 eller mejla camilla.bergholm@oru.se

NCFF medverkar på Folkhälsostämman 2012

Mellan den 23-25 april arrangerar Statens Folkhälsoinstitut "Folkhälsostämman 2012" i Stockholm.

NCFF kommer att medverka vid två seminarier. Den ena om NCFF:s arbete med *Gå och cykla till skolan* och den andra kring vårt övergripande arbete under sju års tid.

FOLKHÄLSOSTÄMMAN 2012
23-25 APRIL STOCKHOLM

För mer information om Folkhälsostämman [Läs här!](#)

Hepa Working Group

Inom nätverket HEPA Europe (European network for the promotion of health-enhancing physical activity) har NCFF fått förfrågan om att ingå i en arbetsgrupp tillsammans med elva andra europeiska länder.

Arbetsgruppens uppgift är att ta fram bra exempel från dessa länder på interventioner kring fysisk aktivitet bland barn och ungdomar mellan 6-18 år. Syftet och målet med samarbetet är att identifiera gemensamma framgångsfaktorer för interventioner som främjar ökad fysisk aktivitet, bygger på vetenskaplig grund och kan minska klyftorna mellan forskning och praktiskt arbete.

För mer information om samarbetet kontakta Camilla Bergholm, camilla.bergholm@oru.se eller Camilla Ulvmyr, camilla.ulvmyr@oru.se

Tips på sysselsättning under loven!

- nytt lärande exempel från NCFF:s databas

Fritidskontoret i Älvkarleby kommun arbetar aktivt för att kommunens barn och ungdomar ska kunna sysselsätta sig på loven. Ett speciellt sportlovsprogram har funnits flera år i rad och det är tack vare att fritidskontoret går ut med en förfrågan inför lovet till de föreningar som finns i kommunen.

Maria Hedberg är fritidskonsulent och fungerar som samordnare mellan föreningsverksamheten, fritidsgårdarna och kommunens skolor. Hon berättar att de flesta av föreningarna har inkrivet i sitt föreningsstöd att de ska ordna någon form av sportlovsaktivitet.

För er som vill skapa ett strukturerat och brett utbud för barn och ungdomar under loven, och som önskar mer information om Marias tips, [Läs här!](#)

Pågång nationellt!

Nytt förslag på kursplan för de fritidspedagogiska verksamheterna

Läraryrket har överlämnat ett förslag på kursplan för de fritidspedagogiska verksamheterna till utbildningsminister Jan Björklund. De kräver att regeringen, skyndsamt tillsätter en utredning vars syfte ska vara att klarlägga hur en kursplan för de fritidspedagogiska verksamheterna kan utformas och implementeras och att de utreder hur fritidspedagogerna/lärare med inriktning mot fritidshem ska kunna omfattas av ett legitimationskrav, baserat på deras huvudämne – fritidspedagogik.

Nu när förslaget på kursplan för de fritidspedagogiska verksamheterna överlämnats kommer Läraryrket fortsätta att verka för att regeringen tar till sig innehållet i förslaget.

För mer information [Läs här!](#)

Utvärdering av Idrottslyftet- mer och fler

Vid halvårsskiftet 2011 tog *Idrottslyftet*s första fyraårsperiod slut. Har man lyckats öppna dörrarna för mer och fler?

Utvärderingarna som sex lärosäten och ett konsultföretag genomfört visar på att Idrottslyftet har stärkt och förnyat barn- och ungdomsidrotten. Men för att Idrottslyftet verkligen ska kunna öppna dörrarna för fler finns det en del kvar att göra.

Tanken är att utvärderingarna som nu presenteras på Riksidrottsförbundets (RF) hemsida ska ligga till grund för de nu pågående diskussionerna om hur idrottslyftet ska se ut i framtiden.

För mer information och möjlighet att ladda hem utvärderingarna besök RF:s hemsida www.rf.se

Fritidshemmets dag 8 maj

Andra tisdagen i maj varje år firas fritidshemmets dag runt om i landet på alla möjliga tänkbara sätt. Årets tema har Lärarförbundets ämnesråd för fritidspedagogik formulerat till "lära, leva, utvecklas". Många fritidshem väljer också egna underteman som uppskattas av barnen.

I en del kommuner firas dagen gemensamt genom att flera fritidshem samlas för lek, turneringar, teater, äventyr eller andra roligheter. Andra väljer att sätta fritidshemmet i centrum med t ex vernissage, en fest eller en tipspromenad med frågor om fritids. Hur kommer ni fira i år? Hör gärna av er till NCFF och berätta!

Inspiration från konferensen Ute är inne

En inspirationsskrift från konferensen "Ute är inne" 2011 kommer inom kort att finnas både som tryckt upplaga och som nedladdningsbar pdf-fil.

Inspiration och nya insikter om hur utemiljön kan anpassas för att skapa bättre

förutsättningar för ett lustfyllt och hållbart lärande.

Med fördjupade insikter om platsens betydelse för lärandet, delade engagerade föreläsare och workshopledare med sig av sin kunskap. Hur utemiljön kan anpassas för att skapa bättre förutsättningar för ett lustfyllt och hållbart lärande.

För mer information [Läs här!](#)

Inspirationsföreläsningar för nya inslag i undervisningen

Lärarförbundet anordnade under februari månad kostnadsfria Lärarkvällar med olika föreläsningsteman men den röda tråden var digital teknik. Alla föreläsningarna finns nu tillgängliga på webben. NCFF kan varmt rekommendera föreläsningen om hur *geocaching* kan användas i

skolan.

Lyssna till 2011 års Guldäpplevinnare som berättar om hur hon arbetar med geocaching i skolan för att stimulera elevernas nyfikenhet, engagemang, kreativitet, kommunikation och samarbetsförmåga genom ett aktivt lärande med geocaching.

För mer information [Läs här!](#)

Konferenser och fortbildning

Reflektion kring prevention 13-14 juni 2012

Välkommen till två dagars konferens med fokus på ANDT-förebyggande arbete arrangerad av Örebro universitet i samarbete med Statens folkhälsoinstitut. Vi inbjuder dig som arbetar professionellt eller ideellt med dessa frågor till den fjärde reflektionskonferensen.

Under konferensen får du möjlighet att dela med dig av dina kunskaper och samtidigt få inspiration och vidareutveckla ditt kunnande. Fokus kommer att ligga på ett reflekterat möte och den utvecklande dialogen deltagarna emellan. Medverkar gör forskare, politiskt ansvariga och sakkunniga inom såväl idéburen som offentlig sektor.

För mer information och anmälan besök www.ncff.nu

Förebyggandets konst

- hur förebygger vi psykisk ohälsa i förskolan och skolan?

Hösten 2012 kommer en distansutbildning om 7,5 hp ges vid Örebro universitet. Kursen "Förebyggandets konst" ger en orientering om vilka väl underbyggda teorier och metoder som kan användas för att förebygga psykisk ohälsa bland barn och ungdomar.

Du som i ditt arbete möter barn och unga i förskole- och skolåldern och som verkar inom idéburna, privata, kommunens eller landstingets verksamheter är välkommen att anmäla dig!

För anmälan och mer information besök NCFFs hemsida www.ncff.nu.

Anpassad fysisk aktivitet 7,5 hp (kvartsfart) - Örebro Universitet

Kursen vänder sig till dig som är verksam inom ämnet idrott och hälsa eller andra pedagoger, sjukgymnaster m fl. som möter barn och ungdomar med funktionsnedsättning i sin vardag.

För mer information [Läs här!](#)

Maten i skolan

Pågående tillsyn av skolmaten runt om i Sverige

Den nya skollagen ställer krav på att skolmaten ska vara näringsriktig. Skolinspektionen har i uppdrag att granska kommunerna arbete med de nya kraven. Tillsynen görs i en tredjedel av landets kommuner med hjälp av telefonintervjuer under februari och mars 2012. Skolinspektionen kommer också göra besök på några skolor för att se på de miljö- och trivselfaktorer som har betydelse för att eleverna äter skolmaten.

För mer information [Läs här!](#)

Måltider i vård, skola och omsorg

Den som söker information om måltiderna i skolan, förskolan, på sjukhus och i äldreomsorgen kan numera hitta samlad info under en gemensam rubrik.

På Livsmedelsverkets hemsida finns stöd och inspiration för dig som arbetar med måltiderna i skolan, vården och omsorgen. Bland annat deras råd om bra mat i skolan och äldreomsorgen och exempel på hur andra har gjort för att skapa goda måltidsupplevelser.

För mer information [Läs här!](#)

"Bästa Matglädjeskola" 2012?

Arla Guldko finalen liknar en ärofylld Oscarsgala där vinnarna i de fem olika tävlingskategorier tilldelas statyetten Arla Guldko och ett utbildningsstipendium på 25 000 kr. Alla skolor i Sverige kan delta i kategorin "Bästa Matglädjeskola" som syftar till att lyfta fram exempel på skolor som arbetar långsiktigt för att sprida matglädje bland sina elever.

Förra årets vinnare var Runstensskolan i Haninge som lyckats skapa ett engagemang kring skolmåltiden på både bredden och djupet. Den 11 april går 2012 års final av stapeln.

För mer information [Läs här!](#)

Pedagogens verktyg

Utomhusträning

- utmanande övningar med enkla redskap

Nu är det snart dags att flytta styrketräningen utomhus. I "Utomhusträning - utmanande övningar med enkla redskap" inspirerar Katarina Woxnerud och Jose Nunez till träning som funkar så väl inomhus som utomhus. Med hjälp av slingor, spännband och käppar blir träningen rolig, utmanande och variationsrik.

Boken och dvd:n innehåller färdiga träningsprogram och ger förslag på hur övningarna kan varieras och anpassas till den tränandes nivå.

För trailer och mer information om boken [Läs här!](#)

Ny Skånsk Skolmatsakademi

I nätverket ingår idag 22 kommuner och stadsdelar. Nätverket arbetar även för att öka kunskapen om måltidens roll som pedagogiskt redskap samt hur valet av råvaror och livsmedel påverkar vår hälsa och miljö.

För mer information om arbetet [Läs här!](#)

Danskt filmklipp om bakterier i maten

För HK-lärare som vill ha åskådliggöra betydelsen av god livsmedelshygien finns en film om bakterier i maten på Fødevarestyrelsens hemsida.

[Här kan du se filmen!](#)

Världens första digitala idrottsdag!

Vittras pedagogiska ledningsteam korar "juryns val" – av alla fantastiska filmbidrag som skapades under världens första digitala idrottsdag.

[Här kan du se filmbidragen!](#)

Nytt verktyg ska förbättra skolmåltiden!

SkolmatSverige lanserar under våren 2012 ett kostnadsfritt och kommersiellt obundet verktyg som ska hjälpa skolor och kommuner att utvärdera, utveckla och dokumentera kvaliteten på sina skolmåltider.

Verktøget kan användas på alla grundskolor oavsett organisationsform.

Håll utkik på webben www.skolmatsverige.se

Active Step

- ett interaktivt program för unga

Susanna Norén är grundare till "Active Step" som är ett socialt entreprenörsföretag och det interaktiva programet, "Pulzen" som hjälper, stimulerar och inspirerar till rörelse i vardagen.

Programmet ger barn möjlighet att själva se och dokumentera hur mycket de faktiskt rör på sig i vardagen. De kan också jämföra sig med sin klass,

sin skola eller andra skolor som använder programmet. Alla möjliga aktiviteter som innehåller rörelse är poängsatta i Pulzen och barnen kan se hur mycket de rört sig den senaste

veckan eller månaden. De kan även sätta upp egna mål och följa sin egen, klassen och skolans utveckling på en kurva. Dessutom kan man vinna fina priser!

För mer information besök www.activestep.se

Vilka blir Sveriges bästa skolkockar?

Lantmännen vill inspirera landets skolkockar att bjuda skolbarnen på bra mat samt höja statusen för yrket. Varje dag serveras 1 195 700 skolmåltider i Sveriges skolor. Bakom planering och tillagning står 15 700 skolkockar. Deras insatser är oerhört viktiga för barnens ork och prestationer under en skoldag. Nästa final i SkolmatsGastro äger rum 24 april 2012.

För mer information [Läs här!](#)

Skolhälsan ska hjälpa eleverna att nå målen

Nytt i skollagen är att en samlad elevhälsa nu införs. Eleverna ska ha tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser.

Elevhälsan kan bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. I lagen anges att elevhälsan ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Den nya skollagen började tillämpas från och med den 1 juli 2011.

För mer information om lagen [Läs här!](#)

Morgontrötta får energi i Herrljunga

– Det har blivit lite häftigt att vara bland dem som äter frukost på skolan, säger Ann-Sofie Boqvist, som är skolvårdinna och den som tillsammans med skolsköterskan Annika Berg-Davidsson tog initiativet till frukost på Altorpskolan i Herrljunga för nio år sedan.

Med ett stort hjärta för eleverna styr Ann-Sofie upp så att de blir mätta och mår bra innan de går iväg till lektionerna.

5 tips för skolfrukosten!

- Skolledning och lärare bör vara positivt inställda.
- Det är viktigt att det finns ett samarbete med skolsköterskan. Hon/han pratar måltidsvanor med eleverna vid hälsosamtalen.
- Ge inte upp med frukosten – även om det periodvis bara kommer två elever på morgonen.
- Låt eleverna bestämma. Erbjud inte en uppsjö av olika sorters mat. Diskutera istället igenom med eleverna vad det är de vill ha.
- Låt eleverna vara delaktiga – Ann-Sofie låter eleverna gå och handla en stor del av det som behövs i kafeterian.

För mer information [Läs här!](#)

Lästips!

Fullt av lek

Författare: Marie Bengts & Helena Gårdsäter (red.)

Att få leka är oerhört betydelsefullt för barns utveckling. Leken kräver såväl fantasi och engagemang som diplomati.

Genom att observera de lekande barnen kan du ge dem stöd och utmaningar, så att de får möjlighet att utveckla sin lek. Lärare och fritidspedagoger berättar här om sin syn på yngre skolbarns lek, i och utanför fritidshem och skola, och delar med sig av sina arbetsmetoder. Vi vill ge dig inspiration och lust att se leken, och förstå hur viktig den är för alla barn, speciellt för de yngre skolbarnen.

Boken innehåller bland annat reportage från skolor och fritidshem samt intervjuer med fritidspedagoger,

speciallärare och forskare. Den vänder sig till alla som arbetar i fritidshem, förskoleklass och de första skolåren.

För beställning och mer information [Läs här!](#)

Naturförskola

– lärande för hållbar utveckling

Författare: Anette Barr, Annica Nettrup och Anna Rosdahl

Genom att arbeta tema- och ämnesövergripande med språk, matematik, naturvetenskap och teknik får barnen uppleva sin närmiljö på ett nytt sätt. Lärandet sker i växelspel med naturen och blir meningsfullt och lustfyllt, något som gynnar både barn och förskollärare.

Och detta arbetssätt ger resultat – barnen skaffar sig större ämneskunskaper jämfört med tidigare. De får möjligheter att utveckla ett varsamt förhållningssätt till naturen och närmiljön, som i sin tur leder till en hållbar utveckling i ett längre perspektiv.

Med konkreta exempel och bilder, pedagogisk dokumentation, noteringar och analys visar författarna hur de arbetar. Boken vill inspirera andra förskollärare att våga förändra och utforma sin egen verksamhet.

För beställning och mer information [Läs här!](#)

Lust för matte

Författare: Karin Björkman & Helena Reistad (red)

Svensk matematikundervisning består ofta av för mycket tyst räkning och för lite kommunikation, för mycket repetition och för lite variation. Men det

gäller inte överallt. Runt om i landet pågår olika matematikutvecklingsprojekt som alla har som mål att göra ämnet mer konkret och roligt.

I "Lust för matte" möter du matematiklärare som granskar sin undervisning i learning study, arrangerar matteverkstäder, samarbetar med lärare i andra ämnen eller söker sig utanför klassrummet. Författarna har besökt klasser som arbetar med problemlösning, bakar kakor, ritar hus, odlar solrosor, tränar geometri med mobilen och dansar multiplikationstabeller. Och utvecklingsarbete lönar sig – eleverna lär sig mer, tycker ämnet är roligare, får bättre självförtroende och resultaten förbättras. Boken består av utvalda artiklar från tidningen Origo.

Exemplen är hämtade från grundskola, gymnasium, vuxenutbildning och lärarutbildning.

För beställning och mer information [Läs här!](#)

BRIS-rapport 2012 med tema - Psykisk ohälsa hos barn och unga

Ungefär var fjärde barn- och ungdomskontakt till BRIS under år 2011, handlade om psykisk ohälsa. Av dessa kontakter var 87 procent från flickor och 12,1 procent från pojkar.

BRIS uppger att de fem vanligaste kontaktområdena under år 2011 var:

- Kamrater
- Skolan
- Rädsla/oro
- Mobbning/kränkande behandling
- Familjekonflikter

För mer nedladdning och mer information om rapporten [Läs här!](#)

miVIDA

-en ny ämnestidning för dig som undervisar i hem- och konsumentkunskap och idrott och hälsa

Tidningen miVIDA vänder sig till de som tidigare läst *Hushållsvetaren* eller *Idrottsläraren* och till övriga nyfikna på de båda ämnesfälten. Tidningen är en sammanslagning av de två tidskrifterna; *Hushållsvetaren* och *Idrottsläraren*, som inte längre ges ut. Lärarförbundet är ansvarig utgivare och det ges ut fyra nummer per år.

För mer information om tidskriften [Läs här!](#)

Äntligen en bibel för förskolekockar!

Författare: Karolina Sparrings och Jens Linders

Bokens titel "Kökshjältar" är en hyllning till alla de kvinnor och män står i köken och lagar god mat till en massa barn. Kökshjältar är en vän i köket som sporrar och som till skillnad från flödet av kokböcker är gjord för just förskolekockar.

Ibland skrivs det böcker av hjärtats lust och ibland för att de ska fylla ett behov. I Karolina Sparrings och Jens Linders *Kökshjältar* är lusten och behovet varandras förutsättningar.

För mer information om boken [Läs här!](#)
Här finns ett [Filmklipp från Nyhetsmorgon TV4](#)

Hur blir man smart? Nobelmuseet stimulerar elevers idéer!

Kreativitet står i förgrunden när Nobelmuseet i Stockholm har lektion. För att uppmuntra nya idéer bland grundskoleelever åker man runt på turné i Sverige. Under ett år besöker man fem olika orter.

- Det blir ofta givande besök för både dem och oss säger museielektorn Tobias Degsell.

Idag är jag, Peter Göttinger från NCFE, med och lyssnar när klass 9 på skolorna Al-Salam och Navet i Örebro, får en inspirationslektion kring kreativitet.

Med Alfred Nobel och alla Nobelpristagare som utgångspunkt, blir det en mix av olika spännande berättelser, diskussioner och funderingar kring vad som kan föda en god idé. Vilka personliga egenskaper är viktiga för nya idéer?

En uppgift blir att beskriva vilka av dessa egenskaper man själv har. Tobias förklarar att vi i Sverige ofta behöver bli bättre på att se vad vi är bra på. Han leder sedan samtalet vidare mot idén med Nobelpriset genom att ställa frågan; Blir man lycklig av att ha obegränsat med pengar?

Eleverna resonerar sig fram till att det som i grunden är viktigast inte går att köpa för pengar. Alfred Nobel är faktiskt ett exempel på detta förklarar Tobias. Han hade inte så många vänner och inga

egna barn för han hade ju jobbat så mycket. När han blev gammal kändes det ensamt ibland, men han blev väldigt glad när han kom på att pengarna skulle användas till priser för de som gjort väldigt bra uppfinningar.

Tobias berättar vidare om Selma Lagerlöf som var en svensk kvinna som fick Nobelpriset i litteratur 1909. Även hon som var duktig på att skriva böcker, kunde ibland köra fast

och inte få till en enda rad hur hårt hon en kämpade. Men hon hade ett knep för att få nya idéer. När hon gick ut och promenerade kom det ofta nya bra tankar och hon kunde sätta sig och skriva igen när hon kom hem.

- Själv brukar jag ha med ett anteckningsblock när jag är ute och springer eller rensar ogräs, säger Tobias. Då är jag som smartast. Var är ni när ni får smarta idéer frågar Tobias? Jag har en kompis som får smarta idéer i duschen. Diskussionen fortsätter.

Nästan som i hemlighet berättar Tobias lite senare att Einstein, en annan Nobelpristagare, som ofta fick frågan hur man kan göra för att bli just smartare. Han sa att det bästa man kan göra är att läsa böcker för då använder man sin fantasi väldigt mycket.

Eleverna får sedan en uppgift. Av åtta legobitar ska var och en bygga en anka på en minut. Efteråt uppmanas klassen att jämföra sina ankor med varandra.

- Ser ni att inte en enda anka är exakt som någon annans? Alla tänker lite olika och det är jättebra när man ska hitta på något nytt, säger Tobias. Ni tittar efter vilken anka som är snyggast, men det är inte säkert att det är den som är bästa lösningen. Mångfalden som blir av att vi är olika gör att det kan växa fram nya spännande saker hela tiden. Alla idéer har ett värde. Nu ska ni göra en ny anka, den här gången tillsammans i gruppen.

Medan elevernas kreativitet tar ny fart smyger sig Tobias bort till mig och utbrister.

- Lyxen med det här jobbet är när eleverna skrattar så här mycket och verkligen har kul!

Text & Bild: Peter Göttinger, NCFE

Aktuell forskning

Föräldrars stress påverkar barnets vikt

De flesta föräldrar har intentionen att ge sina barn en god livsstil, men når inte alltid dit. Många föräldrar upplever stress i sin föräldraroll och önskar olika forum för att kunna ventilera sina funderingar och få stöd. Det visar en ny avhandling från Uppsala universitet som även visar ett samband mellan föräldrastress och risk för både övervikt och undervikt hos barnet.

Under hela förskoleåldern introduceras barnet successivt i familjens mat- och aktivitetsvanor och det är en viktig period för grundläggandet av en hälsosam livsstil. I sin avhandling har Christina Stenhammar studerat föräldrars perspektiv på sina förskolebarns livsstil gällande kost och fysisk aktivitet.

- Genom att få insikt i föräldrars inställning och situation kan vi få en bättre förståelse och ge bättre råd utifrån de olika behoven och därmed skapa positiva förutsättningar för barnens livsstil, säger Christina Stenhammar.

För mer information om avhandlingen [Läs här!](#)

Inventering av forskning kring barn och ungas lärande och hälsa i Norden de senaste 15 åren är på gång!

Med pengar från FAS, forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, har forskare vid Malmö högskola, Fakulteten för lärande och samhälle, fått i uppdrag att inventera den forskning som bedrivits kring barn och ungas lärande och hälsa i Norden de senaste 15 åren.

I uppdraget ingår också att utveckla former för samordning och utbyte på forskar- och forskarutbildningsnivå mellan lärosätena. Uppdraget från FAS ingår både att göra en forskningsinventering och att sammanställa en antologi med bidrag från seniora forskare, som har projekt finansierade av FAS eller UVK. Rapporten ska vara färdig i början av hösten 2012 och blir nedslag i aktuella forskningsprojekt.

För mer information [Läs här!](#)

Kunskapsmöjligheter i svenska fritidshem

Tomas Saar, Annica Löfdahl & Maria Hjalmarsson

I en artikel publicerad i tidskriften "*Nordisk barnehageforskning*, Vol 5 Nr 3 2012" knuten till Høgskolen i Oslo, presenterar författarna en del av ett större projekt som studerar fritidshemmen ur ett pedagogiskt perspektiv.

I artikeln redovisas en delstudie där forskargruppen

studerat mötet mellan personalens förståelse och barnens handlingar. Syftet är att beskriva vilka kunskapsmöjligheter som skapas i detta möte, men även att formulera teoretiska utgångspunkter och frågeställningar för forskningsprojektets fortsättning.

För artikeln i sin helhet [Läs här!](#)

Negativ självbild blir ett hinder för ungas läsframgång

Känslan av att inte vara "god nog" leder till en sänkt tillit till den egna förmågan att läsa och skriva. –En vanlig reaktion blir då att undvika läsande och skrivande, vilket medför att den viktiga träningen uteblir, säger professor emerita Karin Taube.

Det finns fler tydliga indikationer på att svenska elevers läsutveckling försämras. Dessutom är det påtagliga skillnader framförallt mellan elever från olika sociala bakgrunder men också mellan pojkar och flickor, menar Karin Taube.

För mer information [Läs här!](#)

"Det sitter inte i väggarna"

- Yrkesidentiteter i lärares berättelser om skola och arbete

Att formas som lärare handlar inte bara om att kunna sitt ämne eller känna till hur barn utvecklas och lär sig. Den nya läraren på en skola formas också av skolans arbetsklimat, rykte, historia och genom kollegors berättelser om förr och nu.

Håkan Löfgren, nybliven doktor vid Karlstads universitet i pedagogiskt arbete, har studerat hur den enskilda skolans egenskaper och prägel tillför och formar läraren i sin yrkesidentitet.

För mer information [Läs här!](#)

Barns självrapporterade hälsa

- Betydelsen av socialt kapital i skolan och närområdet

Den 16 mars disputerade Ulrika Eriksson, Institutionen för hälsovetenskap, Mittuniversitetet. Avhandlingens övergripande syfte var att studera barns uppfattningar av socialt kapital i skolan och i närområdet och hur det relaterar till deras självrapporterade hälsa.

Avhandlingen bidrar till en ökad kunskap om hur socialt kapital relaterar till barns självrapporterade hälsa och ger nya perspektiv med fokus på skola, närområde och urbana – rurala miljöer.

Barns erfarenheter, åsikter och värderingar är betydelsefulla att ta i beaktande i det hälsofrämjande arbetet avseende deras sociala miljöer. Det sociala

kapitalet i skolan och närområdet är påverkbart och behöver belysas på den politiska agendan. Avhandlingens resultat kan ligga till grund för utformandet av hälsofrämjande interventioner med fokus på sociala relationer, tillit och normer i skolan och i närområdet.

För mer information och möjlighet att ladda hem avhandlingen [Läs här!](#)

Hälsosamtal som metod att främja barns och ungdomars hälsa

Det övergripande syftet med Marie Golsäters avhandling var att utforska och beskriva hälsosamtal utifrån elevers och sjuksköterskors perspektiv samt den verbala interaktionen dem emellan i kontexten av ett strukturerat hälsoverktyg.

I sin sammanfattning beskriver hon hälsosamtalen som en möjlighet till ökad kunskap och insikt om den egna hälsan, men det förutsätter ett elevcentrerat elevmöte. Det ligger en utmaning i att anpassa hälsosamtalen utifrån varje elevs behov och önskningsar. Ett hälsoverktyg kan bidra med struktur och understödja samtalet. Avhandlingen är utgiven vid Hälsohögskolan vid Högskolan i Jönköping.

För mer information om avhandlingen [Läs här!](#)

Två nya forskarskolor för lärare i Idrott och hälsa och Hem- och konsumentkunskap

Regeringen beslutade år 2011 att satsa 251 miljoner på forskarskolor för att lärare och förskolelärare ska kunna utbildas till lektorer.

Kompetenshöjning av lärare ska bidra till att bygga upp skolämnet idrott och hälsas didaktiska kunskapsbas. GIH i Stockholm, Örebro universitet och Malmö högskola lyckades tillsammans få en av forskarskolorna. Totalt 15 forskarstudenter, fem licentiander per lärosäte, har nu påbörjat sina studier parallellt med sitt arbete som lärare.

För mer information [Läs här!](#)

Övrigt

Ett nationellt center för att stärka kopplingen mellan forskning och skola!

Tillsammans med flera andra organisationer föreslår Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, ett nationellt center för att stärka kopplingen mellan forskning och skola. Syftet är att främja arbetssätt i förskolan och skolan som bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Centret ska dels vara ett konkret stöd för att öka antalet forskningsengagerade lärare, förskolor och skolor, dels sprida kunskap om skolforskningen.

För mer information [Läs här!](#)

NCFF Nyhetsbrev

Nyhetsbrev från NCFF publiceras fyra gånger per år och att prenumerera på dessa är helt gratis! Besök vår hemsida www.ncff.nu och anmäl dig! Vårt nästa nyhetsbrev utkommer i juni månad.

Om du har några frågor eller önskemål och tips på innehåll, så kontakta oss gärna via e-post: camilla.bergholm@oru.se

Ansvarig utgivare: Charli Eriksson
charli.eriksson@oru.se

Redaktör och layout: Camilla Bergholm
camilla.bergholm@oru.se